

Cinobanský občasník

MUŽ V HNEDOM KABÁTE

Historiky z histórie

strana 3

DESAŤ ROKOV S HELIGÓNKOU

v ohliadnutí za uplynulým mesiacom.

viac na strane 4-5

SVIATOK VŠETKÝCH DETÍ

strana 7

Foto: archív obce

"AKTIVAČNÍ"

Aktivačná činnosť v jej súčasnom legislatívno-technickom ukotvení sleduje cieľ aktivizácie a stimulácie pracovných návykov osobitných marginalizovaných skupín účastníkov pracovného trhu, najmä dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie. Takto znie skrátená definícia projektu úradu práce. Činnosti sú určené na zlepšenie života a životného prostredia v obci, ekonomických a sociálnych podmienok obyvateľov a sú vykonávané v záujme obce. V reálnom živote sa s týmito pracovníkmi stretávame v našich mestách a obciach (našu nevynímajúc) v reflexných vestách s metlami či lopatami v rukách. Väčšinou ide o ľudí, ktorí sú už dlhodobo (rozumej niekoľko rokov) mimo pracovného pomeru alebo o ľudí, ktorí v pracovnom pomere ani nikdy zaradení neboli.

Na týchto pracovníkov pozeráme rozdielne. Mnohí schvalujú a vážia si ich prácu, ktorá je na úkony pomerne jednoduchá, zato prospešná. Častokrát sú však aj terčom kritiky za pracovné výkony, nasadenie, kvalitu práce. Pravda je, ako vždy, asi niekde uprostred. Aktivační pracovníci sa však v obci, okrem každodenného udržiavania verejných priestranstiev, starajú aj o verejnú zeleň, vykonávajú rôzne práce na úpravách obecných budov, pomáhajú pri prípravách obecných akcií. Mnohí by sme na ich pleciah naložili oveľa viac úkonov a úloh, ktoré by sme si predstavovali, že by „mohli“. Treba si však uvedomiť, že koordinovať ľudí, ktorí, povedzme, nepristupujú k svojim povinnostiam až tak zodpovedne, je nesmierne ťažké a náročné úloha. Samozrejme, nechcem nikoho urážať, česť výnimkám. Existujú aj usmernenia, aké práce a kde môžu vykonávať.

Momentálne je v Cinobani zamestnaných cca 70 ľudí, mesačne odpracujú pre obec od 32 do 80 hodín. Prácu zaeľujú koordinátori

obce podľa sezónnych potrieb a pokynov starostu obce. Kontrolovať ich môže aj úrad práce prostredníctvom svojich zamestnancov.

Aktivačná činnosť je vykonávaná uchádzačmi o zamestnanie na základe dohody medzi úradom práce a jednotlivým uchádzačom o zamestnanie (UoZ). Obec má z tejto dohody, okrem už spomínaných starostí aj isté výhody, ktoré môže využiť vo svoj prospech. UPSVaR prepláca obci čiastočne mzdu koordinátora, a zároveň materiál, náradie, ochranné prostriedky a ostatné náklady, napr. vývoz odpadu – na základe žiadostí o úhradu platby.

To, čo v obci treba urobiť, najlepšie vie každý starosta. Preto v posledných rokoch „funguje“ projekt menších obecných služieb. Dohody na výkon menších obecných služieb sú uzatvárané medzi UoZ a obcou, podmienky výkonu určuje obec a rovnako i podmienky, za ktorých môže dôjsť k zmenám a ukončeniu dohôd.

Pokračovanie na str.2

PRISPEJTE AJ VY K SKVALITNENIU OBSAHU VAŠICH NOVÍN

„AKTIVAČNÍ“

Pokračovanie zo str. 1

Obec zapája do starostlivosti o životné prostredie obyvateľov obce, ktorí sú v hmotnej núdzi. Existujú tri spôsoby výkonu prác pre obec. Všetky sú podmienené uzavretím dohody medzi obcou a úradom práce, kde je okrem iných náležitostí vymedzený druh práce, ktorý budú títo občania vykonávať a rozsah, v akom ho budú vykonávať. Zadelenie prác, vedenie dennej dochádzky a dohľad nad nimi vykonávajú traja zamestnanci obce.

Jedna skupina osôb, ktoré vykonávajú práce v záujme obce sú občania, ktorí si základnú dávku v hmotnej núdzi (61,60 €) odpracovávajú, a aby ju dostali, v mesiaci musia pre obec odpracovať 32 hodín. Práce jednotlivým občanom zadávajú koordinátori, avšak výkon prác kontroluje a dochádzku vyhodnocuje pracovník aktivačného centra úradu práce.

Pre obec pracujú ďalšie dve skupiny osôb v projekte menších obecných služieb a aktivačnej činnosti. Podmienkou pre zaradenie osôb v hmotnej núdzi na menšie obecné služby a aktivačnú činnosť je, aby občania v hmotnej núdzi boli vedení na úrade práce ako uchádzači o zamestnanie. Obec týchto občanov úrazovo poisťuje. Za výkon prác pre obec im patrí k základnej dávke v hmotnej núdzi aj aktivačný príspevok vo výške 63,07 €, pre obec odpracujú v mesiaci 64-80 hodín. Koordinátori vedú pre obidve skupiny občanov dennú dochádzku, ktorá sa na konci mesiaca sumarizuje, vyhodnocuje a je podkladom k vyplateniu dávok občanovi.

Pre vykonávanie menších obecných služieb sa uzatvára dohoda medzi občanom a obcou, kde je okrem iného uvedené obdobie, na ktoré sa dohoda uzatvára a sú určené dni, ktoré občan pre obec odpracuje. Zadelenie prác je v kompetencii koordinátorov obce v súlade s pokynmi od starostu. Prípadné zmeny v dohode sú možné na základe dohody medzi obcou a občanom.

Pokiaľ ide o aktivačnú činnosť, tu je situácia trochu iná. Tieto práce vykonávajú UoZ na základe dohody medzi nimi a úradom práce. Odpracovaný čas mesačne je tiež 64-80 hodín. V prípade aktivačnej činnosti hradí úrad práce čiastočne náklady na koordinátora obce a náklady na materiál, náradie, osobné ochranné pomôcky. Obec každý mesiac predkladá kompletnú dokumentáciu k požadovanej sume formou žiadostí, ktoré úrad práce vyhodnocuje a obci prepláca.

Čo môžu títo pracovníci v rámci svojich činností v obciach vykonávať?

V zimných mesiacoch - posyp chodníkov, odpratávanie opadaných listov a snehu, úprava klzkých povrchov chodníkov v zimnom období, odpratávanie nánosov, dreva a ľadu v miestnych vodných tokoch, odvoz a likvidácia uvedeného odpadu,

V jarých, letných a jesenných mesiacoch - údržba a úprava verejnej zelene a priestranstiev vo vlastníctve obce, udržiavanie čistoty na verejných priestranstvách, údržba a oprava existujúcich chodníkov a budovanie nových, čistenie odvodňovacích kanálov zrážkovej vody v obci, čistenie vodných plôch, korýt riek, brehov tokov, pomoc pri likvidácii nelegálnych skládok komunálneho a stavebného odpadu, údržba obecných cintorínov, participácia na kultúrnych a športových podujatiach, údržba obecných zariadení, kultúrnych a cirkevných pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností.

V našich podmienkach a s našimi ľuďmi sa v obci podarilo prostredníctvom vyššie uvedených výhod, dôsledným plánovaním a následnou dokumentáciou vykonať mnohé práce, ktoré materiálnou pomocou podporil úrad práce na základe podpísaných dohôd. Sú to napríklad:

- drobné stavebné práce v kultúrnom dome (oprava sociálnych zariadení, úprava podláh, stien miestností a maľovanie – prebieha doteraz)
- nová betónová podlaha v požiarnej zbrojnici
- opravy v školskej jedálni (oprava betónových podláh a pokládka novej dlažby, úpravy stien, maľovanie sociálnych zariadení)
- vynovenie časti priestorov na zdravotnom stredisku v obci (drobné stavebné úpravy, maľovanie, podlahy)
- oprava priestorov kancelárií obecného úradu a kancelárie starostu obce (oprava popraskaných podláh, stien, maľovanie, pokládka dlažby)
- výmena oplatenia na cintoríne v Cinobani a v Turičkách
- oplatenie na detskom ihrisku na sídlisku v Cinobani
- oprava autobusovej zastávky v smere na Hrnčiarky
- vynovené priestranstvo pred kultúrnym domom v Turičkách, pokládka zámkovej dlažby a výsadba zelene
- renovácia náterov lavičiek v dome smútku a pred obecným úradom

Ako som už v úvode spomínala, každá minca má dve strany. Asi každý starosta obce by bol rád, keby všetci jeho občania prácu mali. Avšak realita nás presvedča o tom, že niekde v minulosti sa urobila chyba, ktorej dôsledky sa nabaľujú dodnes a ich výsledkom je generácia ľudí, ktorá veľa očakáva, ale málo je ochotná dávať. Je to však problém, ktorý sa musí riešiť na vyšších miestach. Obce doposiaľ stále iba zápasia s jeho dôsledkami.

Prípravila Silvia Očovánová, podklady Mgr. Andrea Thuranská

Z LÁSKY K DOMOVINE

Takéto bolo motto tohtoročnej **XXV.** Celoslovenskej festivalovej prehliadky programov **Zborov pre občianske záležitosti (ZPOZ)**, ktorú organizovali Ústredná rada Združenia ZPOZ Človek-človeku v Slovenskej republike a mesto Banská Bystrica dňa **25. mája 2017.**

S odstupom času môžeme konštatovať, že tak ako v iných odvetviach spoločenského života aj v kultúrno-výchovnej práci, vo všetkých jej sférach sa zaznamenali v našej obci pozitívne výsledky. V súčte týchto pozitívnych hodnôt je aj práca **Zboru pre občianske záležitosti**, práca, ktorá je nositeľkou pokroku z hľadiska utvárania a rozvíjania demokratických, spoločenských a medziludských vzťahov.

My, funkcionári ZPOZ, cítime veľkú zodpovednosť za to, aby kultúrno-výchovná činnosť u občanov, mládeže a širokej verejnosti upevňovala vedomie hrdosti na svoju vlasť a obec, ktorá je pevnou súčasťou jednotného spoločenstva všetkých Zborov pre občianske záležitosti na Slovensku.

Z tohto hľadiska treba oceniť rozvoj kultúrnej iniciatívy a aktivity funkcionárov ZPOZ p. Silvii Očovánovej, tajomníčke Regionálnej rady ZPOZ Novohradu, p. Zuzane Hadbavnej, predsedníčke ZPOZ v Cinobani a poslankyne samosprávy, ako aj kolektívu žiačok z našej ZŠ: Haničke Šlichtovej, Adke Karásekovej, Evičke Salvovej, Viktorke Klinčokovej a Lei Márii Hegyiovej, ktoré na vysokej úrovni reprezentovali našu obec na tomto **XXV. Festivale ZPOZ** v Robotníckom dome v Banskej Bystrici.

Už pred začiatkom festivalu vládla všade slávnostná atmosféra. Veď sa tu stretlo deväť účinkujúcich kolektívov: Brezno, Cinobaňa, Kovarce, Trstín, Blatnica, Rimavská Baňa, Prakovce, Bánovce nad Bebravou a Východná.

Každý kolektív si uvedomil, že reprezentuje svoju organizáciu, obec či mesto a že vystupujú pred odbornou porotou. Žiadna skupina nechcela byť medzi tými, ktoré by sa dopustili väčších chýb. Na tomto celoslovenskom festivale boli tie najlepšie kolektívy z najlepších – veď spomedzi 650 ZPOZ-ov na Slovensku sa deviatim kolektívom podarilo „prebojovať“ na toto vysoko prestížne podujatie. Boli to tie, ktoré majú radi umelecké slovo aj preto, že ono dáva zmysel ich životu.

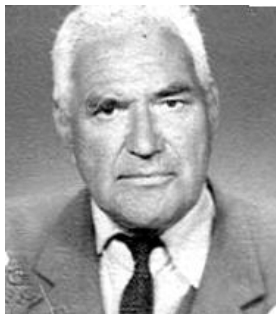
Evidentne si uvedomili, že práve cez umelecký prednes možno odovzdávať hlboké ľudské myšlienky iným. Najvyššie celoslovenské vyznamenanie **Zlaté srdce**, ktoré naše ZPOZ-áčky získali za svoje bezchybné vystúpenie, im právom patrí.

Avšak za týmto úspechom treba vidieť aj podporu, pomoc a dobrú spoluprácu zo strany vedenia samosprávy a miestnej školy.

Jozef Varga

HISTORKY Z HISTÓRIE

Peter Szabó. Muž v dlhom hnedom kabáte, s hnedou aktovkou, hlavou trochu naklonenou nabok a vo vyšľapaných topánkach. Vždy úctívý a distinguovaný. Zvláštne rozprával, asi preto príliš s ľuďmi nekomunikoval. Napriek tomu, že bol s nimi často v styku. Predával totiž lístky v miestnom kine.

Osud Petra Szaba bol neľahký a spletitý. Jeho matka Líza Kramerová bola dcérou Lea Kramera, ktorý sa stal majiteľom zlievárne v Maši po Kuchynkovochoch. Líza sa vydala za dr. Jána Szaba a Peter bol ich jediné dieťa.

Vychovávali ho s láskou, ale i strachom. Báli sa, aby sa mu niečo nestalo. Mal dokonca vlastnú opatrovatelku, ktorá musela malého Petra strážiť ako oko v hlave. Keď spadol, plakal a ležal na zemi, kým ho nezdvihla.

Peter dostal vynikajúce vzdelanie, ovládal nemecký, anglický, francúzsky a maďarský jazyk. Rodičia boli na neho veľmi pyšní, často sa rodina vyobliekala a na koči sa vozili po dedine. Výchova a vzdelávanie Petra bolo prípravou na jeho budúce poslanie majiteľa továrne. Všetko však zastavil rok 1948. Znárodnenie. Zrazu im všetko zobrali a oni nemali ani kde bývať.

So svojím synom Petrom skončili v malom domčeku u Chmelov. Mali tu len maličkú izbičku s kuchynkou, plnú vzácných vecí, obrazov a nábytku z kaštiela. Ako keby vedeli, že ich budú potrebovať. Potrebovať na to, aby vôbec prežili. Zostali bez peňazí, bez práce, pomôcť si mohli len predajom týchto vecí. Doba, ktorá prišla, zrazu nepotrebovala šikovného a vzdelaného Petra, pretože bol synom továrnik. Bol nešťastný a bezmocný. Postupne sa so situáciou zmieroval, začal sa stretávať s ľuďmi. Mnohým pomáhal svojimi jazykovými schopnosťami, napr. pani Elédovej, ktorá žila na fare, prekladal listy od príbuzných z Francúzska, doučoval deti a pod. Bol maškrtník, mal veľmi rád sladké, a preto ho za tieto jeho služby potešila dobrá kávička a koláčik.

Po smrti mamičky pravidelne chodieval dedinou na cintorín vo svojom neodmysliteľnom šate hnedej farby. Navštívil hrob rodičov pri lipe, kde dnes už rastie len jedna pivónia a pobral sa domov. Aj keď bol k nemu život nespravodlivý, predsa mal šťastie na dobrých ľudí. Jedným z nich bol Gejza Vlček, správca miestneho kina. Práve on mu vydobyl pracovné miesto. Peter Szabó začal predávať lístky do kina. Za okienkom si ho pamätajú mnohí Cinobančania staršej a strednej generácie. Vždy prítomný, vždy usmiaty, vždy úctívý.

Ale raz do práce neprišiel. Bol práve Štedrý deň a v kine hrali mimoriadne vianočné predstavenie. Všetci si mysleli, že neprišiel kvôli počasiu či spojom, pretože v tom čase už býval v Lučenci. Pre istotu ho na druhý deň išli skontrolovať, ale dvere bytu neotváral. Preto zavolali políciu a hasičov. Zlá predtucha sa naplnila. Peter Szabó bol mŕtvý. Nezanechal po sebe žiadneho potomka a rod mašiarских továrníkov vymrel.

Mgr. Vladimíra Albertová

S MATICOU vedieť viac

Životopisné miniatúry slovenských kultúrnych dejateľov z 18. až 20. storočia

Spracoval Jozef Varga

195. výročie narodenia **JANKA KRÁĽA**

(nar. 24. apríla 1822 – 23. mája 1876)

Janko Král sa narodil 24. apríla 1822 v Liptovskom Mikuláši, zomrel 23. mája 1876 v Zlatých Moravciach.

Študentské roky prežil v Levoči, Kežmarku a v Bratislave. Zvlášť Bratislava, kde sa dostal do Štúrových krúžkov, mala na neho mimoriadny vplyv. Patril medzi tých radikálov, ktorí na protest proti Štúrovmu zosadeniu z katedry opustili Bratislavu. Na Štúrovo odporúčanie sa dostal do Budapešti za koncipienta (praktikanta) k advokátovi **Alexandrovi Vrchovkému**. Keď vypukne revolúcia (1848), odchádza na Slovensko a rebeluje. Za účasť v revolúcii takmer zaplatí životom. Ale to ho neodradí a zúčastňuje sa ďalších revolučných pohybov. Po revolúcii ho prenasledujú a prekladajú z miesta na miesto. Napokon sa usadil v **Zlatých Moravciach**, kde aj zomrel. Jeho tvorba je dobovo aktuálna-revolučná. Písal básne buričské, filozofické i ponášky na ľudové piesne.

*„Keby ja bol orol vták, vyletel bych nad oblak.
Zaplieskal bych krídlami nad našimi Tatrami.*

*Tatra, pusté doliny, ja váš vtáčik rodinný,
Jak prst osamotený Letím v blesku, hrmeni!“*

NAPÍSAĽI STE NÁM

DETSKÉ KNIHY V MIESTNEJ KNIŽNICI

Naša rodáčka **Mária MIADOKOVÁ**, / Ondrove / opäť darovala ďalšie detské knihy poézie do miestnej knižnice v Cinobani. Kniha pre deti má názov „Hviezdička rozpráva.“ Má 60 strán. Je venovaná všetkým deťom, ktoré majú z básničiek

potešenie. To je doslovný citát poetky. Obsah detskej knižičky hovorí o veľkej láske hviezdčky k človeku, k zvieratkám a všeobecne k našej krásnej Zemi. Z hviezdnej oblohy rozdáva svetlo pre všetkých a rovnako. Je nádejou a skrýva v sebe mnoho tajomstiev. Je plná optimizmu a dobra. Za tento prejav citu a všetkého poučenia našej rodáčke-poetke veľmi pekne ďakujeme. V ďalšej jej tvorbe jej prajeme veľa dobrých nápadov, a zároveň nech jej pri práci slúži dobré zdravie. V knižnici sú aj ďalšie detské knihy /Hádanky od Marienky, Včielkin dníček, Škriatkovia a iné /.

Svoju tvorbu venovala aj pre dospelých, tiež v podobe poézie a prózy. Literárne dielka sú tiež v knižnici.

Celkom vydala 18 kníh. Všetko, čo človek vytvorí, je zaradené do dejín času a ty, naša rodáčka, máš vždy priestor v historických udalostiach našej krásnej dedinky Cinobane. Veď aj jej si venovala verše podľa mnohých legiend z rozprávania a zápisov. Za to všetko, že zviditeľňuješ svoju obec, ti ešte raz ďakujú tvoji rodáci a priatelia.

Ing. Mária Švikruhová

MEMORIÁL

S MEDZINÁRODNOU ÚČASŤOU

Poslednú aprílovú sobotu sa zišli v telocvični základnej školy v Cinobani stolní tenisti, aby si pripomenuli vynikajúceho stolného tenistu Jaroslava Sojku. Na radosť organizátora sa turnaja zúčastnili i hráči z Maďarska, ktorí mu dodali medzinárodný punc. Športové zápolenie trvalo dlho do večera, ozýval sa potlesk, oči sa neprestávali čudovať nad vydarenými *topspinmi* a šikovnosťou hráčov. Ako to už dlhé roky býva česť, a držanie cinobanskej zástavy zostalo opäť na bratoch Korimovcoch, Jánovi a Ondrejovi.

Vítané poradie: **1. miesto** Baráth Kornel a Dúzs Atilla, **2. miesto** Korim Ján a Ondrej, **3. miesto** Navrátil a Nosál.

Do budúcich ročníkov stolnotenisového turnaja by sme v našich radoch radi privítali hlavne mládež.

Organizátori ďakujú riaditeľstvu ZŠ Cinobaňa za poskytnutie priestorov školy, starostovi obce Jozefovi Melicherovi za vecné dary pre víťazov a zabezpečenie občerstvenia, všetkým zúčastneným za výbornú atmosféru.

Ivan Hauer

OHLIADNUTIE ZA UPLYNULÝM MESIACOM

Jarné dni sme asi všetci netrpezlivo očakávali. Toto vari najkrajšie ročné obdobie sa veru rozbehlo silou rozpuku všetkého živého na svete. Sila, ktorú nik našťastie nemôže ovplyvniť, sa vliala aj do žíl ľudí, ktorí s kabátni s ľahkosťou odhodili aj zachmúrené tváre a potešili sa stretnutiami na kultúrno- spoločenských akciách. Atmosféru na podujatiach vystihujú zaznamenané fotografie.

STAVANIE MÁJA

28.4.2017

Už v piatok pred prvým májom sa naši hasiči podujali aj napriek stálemu dažďu, postaviť na námestí farebný máj. Dievčatá z FS Brezinka pri ZŠ

Cinobaňa im pri tom pekne zaspievali. Dielo sa podarilo! Stavať pomáhal aj starosta! Na pol hodinku prestalo pršať, a tak krásny máj zdobil aj tento rok námestie Cinobane. Pre všetky pekné cinobanské dievčatá a ženy. Ani obyvatelia Turičiek sa nedali zahanbiť a svoj máj si postavili v nedeľu 30. apríla za veselého doprovodu heligóniek.

CINOBANSKÝ KOTLÍK

6.5.2017

Prvé májové dni sa spájajú aj s varením kotlíkových guľášov. Mäsová pochúťka obľúbená v našich končinách je dobrou príležitosťou na utužovanie rodinných a susedských vzťahov. Nebolo tomu inak ani prvú májovú sobotu v Cinobani, keď sa na námestí obce popoludní začali šíriť vône, ktoré lákali okoloidúcich a návštevníkov. Konal sa tu siedmy ročník Cinobanského kotlíka, podujatia, ktoré organizuje Občianske združenie Cinobančan a Obec Cinobaňa. Zmerať si svoje sily v kuchárskom umení sa odhodlalo 14 družstiev z Cinobane, okolia, a dokonca až zo západného Slovenska. Pod svoje kotlíky rozkúrili poľovníci zo spolku Strieborná, Evženy, evanjelické spoločenstvo žien z Cinobane, Miestny spolok Slovenského červeného kríža, ZŠ s MŠ Cinobaňa, futbalisti z Cinobanského športového klubu, Dobrovoľní hasiči, stavebné firmy z Cinobane a Čeboviec, dve družstvá kamarátov a susedov z Cinobane, občianske združenie PreHradište a Kohúti z Nítry.

V konečnom poradí sa s veľmi tesným rozdielom získaných bodov umiestnili:

1. miesto IZOFEMA Čebovce
2. miesto Dobrovoľný hasičský zbor Cinobaňa
3. miesto Miestny spolok Slovenského červeného kríža Cinobaňa – Katarínska Huta

Umiestnenie v súťaži však nebolo tým rozhodujúcim kritériom, ktoré prilákalo na námestie do Cinobane súťažiacich i návštevníkov. Bola to hlavne srdečná atmosféra a radosť zo stretnutia priateľov, susedov. Keď k tomu zasvietilo teplé slniečko, boli spokojní hlavne organizátori podujatia.

Ďakujeme všetkým sponzorom, dobrovoľníkom, súťažiacim a návštevníkom za vynikajúcu atmosféru a pomoc pri organizovaní a realizácii obľúbeného podujatia.

SPOMIENKOVÉ OSLAVY

4.5.2017

Aj keď od konca druhej svetovej vojny uplynulo už 72 rokov je veľmi dôležité pripomínať si tieto pohnuté časy našej histórie aj dnes. V dobe, kedy sa opäť dvíha vlna extrémizmu strán, ktoré do svojich radov lákajú hlavne mladých ľudí. Na sociálnych sieťach, pochodoch a stretnutiach sa rôznymi vyjadreniami bagatelizujú historické fakty, znevažujú rozhodnutia, činy a udalosti, dokonca sa polemizuje o význame Slovenského národného povstania pre náš národ či podceňujú svedecké výpovede preživších väzňov z lágrov, dokonca popierajú prenasledovanie a vraždenie židovského obyvateľstva.

Hrôzy vojny si Cinobančania pripomenuli poklonou a položením kytice k pomníku na námestí obce a dôstojne si uctili pamiatku obetí najväčšieho dejinného konfliktu nielen v Európe, ale aj vo svete.

10 rokov heligóniek oslavovali druhú májovú sobotu účinkujúci a návštevníci podujatia Stretnutie heligónkarov v Cinobani. Kultúrny program sa začal už dve hodiny pred piatou na námestí obce živým pódium, na ktorom sa predstavili "domáci" hudobníci – Zuzana Furmanová, Janko Podhora, Rudolf Spodniak, Peter a Peťo Borošovci, Miroslav Furman a speváčky Zuzana Moravčíková, Anna Špaková, Elena Piková, Edita Podmanická, Petra Furmanová, Irena Šuleková, Kristínka Skýpalová. Veselá atmosféra sa preniesla aj do kultúrneho domu, kde program večera pokračoval.

DESAŤ ROKOV HELIGÓNIEK V CINOBANI

13.5.2017

Hlavný program Stretnutia heligónkarov v Cinobani uvádzala moderátorka Katarína Kovačechová z Rádia Regina BB a účinkovalo v ňom viac ako 50 hudobníkov a spevákov. V tomto ročníku vystúpili aj deti z Oravy, z dedinky Lokca, pod vedením Bruna Bartoša, ktoré sa volajú Lokčiansky pramienok. Podujatie otvorili ako každý rok domáci heligónkari. Na pódium hralo a spievalo dokonca niekoľko „hudobníckych“ rodín – Borošovci, otec Peter so všetkými deťmi, Sonička a Teo spievali a najstarší Peťo už hral na heligónke. Nechýbali ani Gajdošovci, Ivetka s otcom Františkom. Samozrejme sestry Furmanové, Zuzka a Petra. V Cinobani rastú aj vynikajúce a svojim prejavom už ostrieľané speváčky Soňa Borošová, Kristínka Spýpalová a Andrejka Karáseková. Program trval až do večerných hodín, vyvrcholil spoločným vystúpením heligónkarov a zábava v uliciach pokračovala až do rána.

Obec Cinobaňa ďakuje za prípravu, zostavenie programu a réžiu Lubici Adámkovej, za pomoc a sponzorstvo Petrovi Staníkovi, rodine Klinčokovej a Vrbiniakovej, všetkým organizátorom, sponzorom a účinkujúcim. Podujatie bolo organizované s finančnou podporou BBSK.

← Takéto pekné a vystrojené dievčatá a ženy priťahovali pohľady mnohých návštevníkov, na fotografii Lokčiansky pramienok z Oravy.

VIVAT MAJSTER KOBLIČEK

19. mája 2017 sa v synagóge v Lučenci uskutočnil slávnostný koncert pri príležitosti životného jubilea Majstra Tibora Kobličeka z Turčiek, známeho výrobcu ľudových hudobných nástrojov nielen na Slovensku ale aj v širokom svete. Reprezentatívne priestory krásnej synagógy zaplnila nielen rodina, ale aj početní priatelia, kamaráti, kolegovia, susedia a rodáci. Slávnostnou atmosférou a folklórnym programom pod režisérskou taktovkou Romana Malatinca sprevádzal Marek Ťapák v úlohe moderátora. V závere programu ujovi Kobličekovi zavinšovali a zaspievali v doprovode ľudovej hudby Jaroslava Hazlingera aj cinobanské deti z folklórneho súboru Brezinka pod vedením Mgr. Ivetky Gajdošovej.

Starosta obce Cinobaňa Jozef Melicher na záver podujatia odovzdal významnému občanovi Ocenenie Obce Cinobaňa pri príležitosti životného jubilea. Ocenenie je zároveň aj poďakovaním za reprezentáciu a zviditeľňovanie mena obce po celom Slovensku, a aj v zahraničí.

Sprievodným podujatím bola aj výstava ľudových hudobných nástrojov Ozveny duše.

Obec Cinobaňa ďakuje Novohradskému osvetovému stredisku v Lučenci, Novohradskému múzeu a galérii v Lučenci, Mestu Lučenec a Poltár, partnerom, všetkým účinkujúcim, sponzorom, organizátorom za pomoc pri príprave a realizácii podujatia.

Srdečná a emóciami nabitá atmosféra slávnostného večera ostane nadhlo v myšliach a srdciach účastníkov a divákom.

Prípravila Silvia Očovánová

Fotografie: Marián Kuric, Michal Garaj,
Mgr. Peter Katona, Silvia Očovánová

TÝMTOViac informácií a fotografií na:
www.zscinobana.edu.sk**ŽIJE NAŠA ŠKOLA**

Foto: archív ZŠ

SVETOVÝ DEŇ ZEME

22. apríla naša planéta už niekoľko desaťročí oslavuje **Svetový deň Zeme**. V tento deň sa na celom svete konajú rôzne podujatia, ktorých cieľom je pripomenúť si krehkosť našej planéty. Stalo sa tradíciou, že aj naša škola sa zapája do rôznych aktivít, ktorými vyjadruje svoje presvedčenie, že osud našej modrej planéty nám nie je ľahostajný. Tento rok sme si Svetový deň Zeme pripomenuli 24. apríla, keďže 22. apríl pripadol na sobotu.

Koordinátorky Zelenej školy a kolégium pripravili prezentáciu o ochrane Zeme, pod názvom 4 minúty pre Zem. Ďalej to boli prezentácie o krívej zelenine a o používaní palmového oleja, o jeho negatívnom vplyve na životné prostredie. Žiaci sa dozvedeli veľa dôležitých informácií a aktívne sa zúčastnili diskusie. Kládli sme deťom otázky súvisiace s témou. Po prezentácii sme pripravili žiakom súťaž, ktoré sa tiež týkali Dňa Zeme. Teší nás, že nás navštívili občania Cinobane, regionálna koordinátorka Zelenej školy pani Katarína Lepešková, ale aj menší kamaráti z materskej školy, ktorí sa tiež zapojili do jednotlivých aktivít. Vyjadrili tým záujem o dianie v škole a že im nie je ľahostajný osud našej planéty

Učiteľia, žiaci spolu s rodičmi si pripravili 10 stanovišť. Stanovištia boli zamerané športovo, ale aj vedomostne. Žiaci si svoju zručnosť mohli vyskúšať pri sadení semienok do sklenika. O pár týždňov im vyrastie chutná zeleninka, ktorú môžu ochutnať. Veľký záujem bol aj o bylinné čaje, pozorovanie listov a kameňov pod mikroskopom, spoznávanie drevín z nášho okolia a nesmieme zabudnúť na rovesnícke vzdelávanie týkajúce sa separovania odpadu. Na poslednom stanovišti žiaci napísali alebo nakreslili odkazy pre Zem.

Žiaci 1. i 2. stupňa sa zapojili do čistenia areálu, okolia školy, ale aj lesa pod názvom "Týždeň pre Zem- Vyčistíme si Cinobaňu, ktoré sa konalo od 19.4.2017 – 26.4.2017.

Žiaci svojou aktívnou účasťou a prístupom k jednotlivým aktivitám dokázali, že aj im na našej Zemi a jej pokladoch záleží. Aj oni si uvedomujú, aké cenné dary nám poskytuje naša Zem. Zemské zdroje však nie sú nevyčerpatelné, preto ich chráňme pre budúce generácie ľudí a ostatné tvory žijúce na Zemi!

Mgr. Anna Pupalová, Mgr. Marcela Gelieňová,
kolégium Zelenej školy Mgr. Zuzana Danková

PRIŠLA K NÁM JAR

bola fotografická súťaž, ktorú vyhlásilo Kolégium Zelenej školy. Úlohou žiakov bolo zachytiť pomocou fotky príchod jari a krásu prebúdajúcej sa prírody. Niektorí žiaci posielali aj viac fotiek, z ktorých bolo veľmi ťažké vybrať tie najkrajšie.

Z toho dôvodu sa na prvom mieste umiestnili dve žiačky: M. Hroncová (6. roč.) a K. Skýpalová (7. roč.). Druhé miesto obsadila M. Poliaková (4. roč.) a tretie miesto D. Vaculčíaková (8. roč.).

Mgr. M. Gelieňová, Mgr. A. Pupalová

STREDOVEKÝ DEŇ

Chceli by ste žiť v stredoveku? Vystriedať pohodlie gauča, telky, mobilu a internetu za vojny, ťažkú prácu a smrteľné choroby? Či stres a naháňanie sa za prácu na vzduchu, biopotraviny a jazdu na koni? Ťažká otázka. Stroj času, žiaľbohu, nemáme. Nemôžeme si vyskúšať, ako sa naozaj v stredoveku žilo. Môžeme sa na stredovek len „zahrať“.

Žiaci 6. ročníka prežili svoj „stredoveký deň“ 25. mája 2017. Uvarili si a ochutnali stredoveké jedlá, vyskúšali si oblečenie jednotlivých vrstiev spoločnosti, zistili, akú úlohu mal kráľ, zatancovali si ako šľachtici. Zvládli aj základy rytierskej kultúry (ako prejavíť dáme úctu a naopak, ako to má dáma prijať) a boja s mečom a lukom.

Koho lákať vyskúšať si život v minulosti, ešte sa môže prihlásiť do denného historického tábora, ktorý bude prebiehať v priestoroch ZŠ na prelome mesiaca júl a august.

Za tento deň ďakujeme hlavne Kukovi, Sime a Kajke, ktorí si našli čas a pomohli p. uč. Albertovej túto akciu zorganizovať.

Mgr. Vladimíra Albertová

ÚSPECHY NAŠICH ŽIAKOV

29.03.2017 – **Súťaž v „planku“** – víťazi N. Ďurišová, 6.roč. a M. Michal, 9.roč.

26.04.2017 – **Okresné kolo vo futbale** – starší žiaci – 4. miesto

27.04.2017 – **Okresné kolo vo vybíjanej - žiačky**, Poltár – 2. miesto

28.04.2017 – **Hliadky mladých zdravotníkov** – naši žiaci si sily zmerali v poskytovaní prvej pomoci so žiakmi z troch okresov – Poltár, Lučenec a Veľký Krtíš. V teoretickej a praktickej časti dosiahli 161 bodov z celkových 165.

11.05.2017 - **Mladý záchranár CO, okresné kolo, Lučenec** – 3.miesto a 6.miesto

16.05.2017 – **Medzitriedny futbalový turnaj žiakov II. stupňa**

Výsledky školského kola:

1.miesto 5. ročník, 2.miesto 9.ročník, 3.miesto 8.ročník

19.05.2017 – **Krátky príbeh v anglickom jazyku** – téma Škola. Najlepšie práce : S. Búďová, S. Falťanová, E. Gajdošová, 8. roč. a V. Badíňková, S. Gonosová, M. Katona, 9. roč.

1.m. - K. Skýpalová

1.m. - M. Hroncová

2.m.- M. Poliaková

3.m. –
D. Vaculčíaková

AKO MOBIL OVPLYVNIL MÔJ ŽIVOT

Dnešná generácia je iná než našich starých rodičov, keď boli malí.

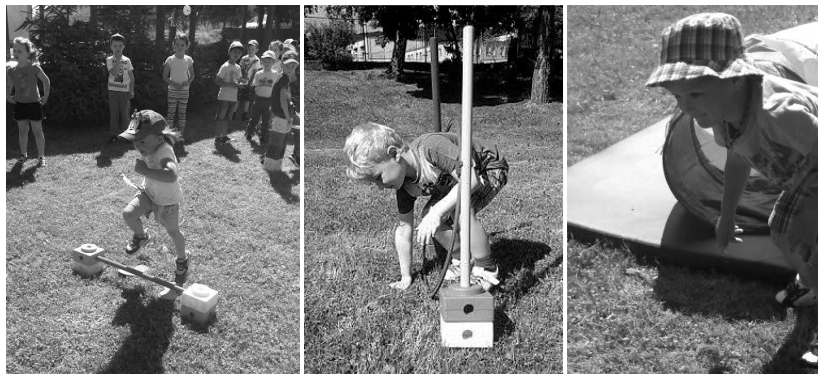
Dnešné deti sú len na facebooku, instagrame a na iných aplikáciách. Chcem tým len povedať, že ja som tiež bola taká „maniačka“ a vždy závislá na mobile. Doteraz, keď som prišla domov zo školy, som sa vôbec neučila, nerobila som si domáce úlohy. Iba som hodila tašku na zem a bola som na mobile až do večera. Knihy som si vymieňala, iba keď som ráno vstala. Keď som bola na internete, nikoho som nevnímala, aj keď mi rodičia niečo hovorili. Bola som taká závislá, že som nevnímala okolie, vždy som bola zamyslená, zahľadná a zaspávala som na lavici v škole. Ale moji rodičia si ma začali viac všimnúť. Povedali mi, že by som už mala ísť aj von. Ja som vždy povedala, že nie, nechce sa mi.

Jedného dňa, keď to už fakt nebolo so mnou normálne, mi rodičia zobrali mobil. Začala som veľmi plakať a hovorila som si, že BEZ MOBILU NEVYDRŽÍM ANI JEDEN DEŇ. Ale pravda bola iná. Vydžala som bez neho aj celý mesiac. Bez mobilu som začala vnímať aj okolie a som veľmi rada, že mi rodičia pomohli. Začala som chodiť von, učila som sa a mala som čas na všetko. Okolie si všimlo, že už nie som taká závislá na mobile, a to mi veľmi pomohlo. Uvedomila som si, že v prírode je lepšie. Keď sa zdôverím niekomu, že som nebola na mobile mesiac, povedia mi, že oni by to istotne nevydržali.

Život bez mobilu a facebooku je lepší, než si myslíte. Každý hovorí, že nie, ale je to tak. Ja som to prekonala, tak to prekoná každý. SKÚSTE TO a zrazu budete mať čistú myseľ a čas na všetko.

Alenka Berkyová, 8. ročník, 1. miesto v súťaži

VESELÝ DEŇ DETÍ V ŠKÔLKE

*Zvoňte lúčne zvončeky, prvý, druhý, tretí,
že k nám opäť zavítal, sviatok všetkých detí.*

1. jún slávime na celom svete ako sviatok všetkých detí. V našej škôlke to tiež nebolo inak. Zmes zábavných aktivít a obľúbených športových hier či zdolávanie prekážkovej dráhy bolo aj pre tých najmenších veľkým dobrodružstvom. Deti si zmerali svoje sily a zručnosti, preukázali snahu a odvalu. S radosťou a elánom plnili všetky úlohy, ktoré si pre nich pani učiteľky pripravili. Toto krásne dopoludnie sme ukončili piesňou: Máme sa tu dobre, krásny je deň, sviati nám slniečko, vonia nám zem.

Deti boli na záver za svoju snahu ocenené medailou a balíčkami sladkostí. Po roku znovu zažili neopakovateľný deň plný krásnych zážitkov.

Prajem si, nech naše deti prežívajú svoje detstvo takto každý deň, nielen raz do roka. Nech ich životom sprevádza láska, pocit šťastia a spokojnosti, rodinná pohoda, aby boli vždy obklopení najlepšimi a najláskavejšími ľuďmi.

Miroslava Hroncová

DEŇ DETÍ

V sobotu 3.6.2017 sa v školskom areáli ozývalo ešte viac smiechu a radostného jakotu ako zvyčajne, Obec Cinobaňa totiž s pomocou dobrovoľníkov a organizácií pôsobiach v obci pripravila fantastický Deň detí. Každé dieťa sa mohlo previesť na kolotoči, zaskákať na trampolíne či skákacom hrade.

To však nebolo všetko – pre deti boli pripravené zábavné a poučné stanovišťa. Na každom z nich bola pre deti pripravená úloha či hra, po ktorej splnení dostalo dieťa pečiatku. Základná škola si pripravila hneď dve stanovišťa – logické a športové, prekážkovú dráhu pre najmenších mala pripravenú materská škola, zábavné vodné hry na deti čakali na stanovišti Rady rodičov. Športom dýchalo, samozrejme, aj stanovište ČŠK Cinobaňa, poučným bolo zase to u Slovenského červeného kríža. Pre deti boli pripravené úlohy aj v dvoch historických stanovištiach – mohli sa preniesť do stredoveku a zahrať sa dobové hry na stanovišti Simony Albertovej alebo si skúsiť úlohu vojaka druhej svetovej vojny – aké je ťažké strieľať na terč či hádzať granátom, sprevádzaní uniformovanými Krásnogvardejcami z Košíc. Už tradične dominovalo stanovište Dobrovoľného hasičského zboru v Cinobani, ktoré pre deti pripravilo obrovskú plejádu techniky, výzbroje a výstroje, ktorú si deti mohli vyskúšať. Trúbenie áut a húkanie sirény sa ihriskom rozliehalo celý deň. Po splnení úloh na všetkých stanovištiach získali deti sladkú a vecnú odmenu, za ktorú ďakujeme za všetky deti sponzorom.

Najväčší úspech však mala prezentácia DHZ Cinobaňa – tí začali najprv súťažnou zostavou, s ktorou sa predviedli žiaci ZŠ s MŠ Cinobaňa a potom priamy zásah. Za pomoci techniky a dvoch hasičských áut, v plnej výstroji predviedli deťom hasenie ozajstného požiaru. Nezabudli trochu uhasiť aj spotené deti, ktoré sa nečakanému „dažďu“ veľmi potešili.

Úsmev na tvárach detí je najkrajšia odmena, ktorú môže človek dostať. A v ich sviatok by malo byť toho úsmevu najviac. Okrem úsmevu však posielam ďakujem v mene svojom aj v mene obce Cinobaňa všetkým dobrovoľníkom, inštitúciám a organizáciám, ktorí sa na príprave tohto dňa podieľali a predviedli našim deťom, čomu sa vo voľnom čase venujú a čomu sa aj oni raz, pre dobro obce, seba aj ostatných môžu venovať. Lebo byť hasičom, zdravotníkom či učiteľom je určite sen jedného dieťaťa.

Simona Albertová

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Jubilanti

V mesiacoch máj a jún sa dožívajú životných jubileí

- ✚ **Silvia KREJČIOVÁ** (Cinobaňa)
- ✚ **Eva GOMBALOVÁ** (Kat. Huta)
- ✚ **Stanislav PAULÍK** (Maša)
- ✚ **Marta BITNEROVÁ** (Maša)
- ✚ **Mária KMINIAKOVÁ** (Kat. Huta)
- ✚ **Tibor KOBLÍČEK** (Turičky)
- ✚ **Mária NOCIAROVÁ** (Turičky)
- ✚ **Terézia URBANČOKOVÁ** (Cinobaňa)
- ✚ **Jaroslav KONÁREK** (Cinobaňa)

*Mnoho zdravia, šťastia, spokojnosti a pohody
v kruhu blízkých prajú členovia*

*Komisie pre občianske záležitosti pri
OZ v Cinobani.*

Narodili sa

Nikoleta Šuleková, Sebastián Štuller, Noah Csemer, Silvia Lorková, Samuel Deme

Vzavreli manželstvo

**Mgr. Vlasta Beňová a Marian Piecka
Lýdia Demjanová a Marek Bota**

Novomanželom gratulujeme!

Opustili nás

Helena Švandová
Češť jej svetlej pamiatke

/ okienko zdravíčka /

Dve strany jednej mince alebo tu a teraz

s Ľudmilou Hoffmanovou
z Katarínskej Huty

Píšem ďalší zo série článkov a pri letnom pohľade na tie predchádzajúce si uvedomujem, ako je niečo, čo sme nazvali časom relatívne. Akoby obdobie, v ktorom som začala s písaním, bolo už veľmi vzdialené, no zároveň je stále tu. Tak či onak, máme tu už takmer leto i s mnohými darmi, ktoré nám ponúka. Intenzívnejšie slnečné svetlo zohrieva všetko, čoho sa dotkne. Slniečko pomáha vytvárať život a to, čo na jar začalo klíčiť, bujnie a niektoré rastlinky nás už obdarovávajú šťavnatými plodmi.

Každé ročné obdobie vytvára podmienky pre harmonický život. V letných dňoch si môžeme viac uvedomiť relativitu všetkého ako dve strany jednej mince. Dlhší slnečný svit nás nabíja poriadnou dávkou pozitívnej energie. Na druhej strane priveľké horúčavy spôsobujú opak, rastlinky vysychajú, ľudia sú vyčerpaní. K letu patria i búrky (fascinujú ma od detstva), ktoré prinášajú tak potrebnú vlahu a mierne ochladenie prehriateho vzduchu. V posledných rokoch sme však čoraz viac svedkami aj ničivých privalových dažďov a ničivých vetrov, ktoré búrky sprevádzajú.

Často sa rozčuľujeme nad nezodpovednými „tam hore“, ktorí dovoľia také fungovanie veľkého priemyslu, ktoré napomáha tomuto ničivému rázu počasia. Mám názor, že Svet je taký, aký si ho urobíme a vytvára ho každý z nás. Nieкто vo „veľkom“ znečisťuje ovzdušie a pridáva umelé konzervanty do svojich výrobkov a nieкто v „malom“ znečisťuje miesto, v ktorom žije pálením plastov, vypaľovaním trávy či chemickými postrekmi na budúcu potravu, ktorú potom konzumuje.

Skúsme skôr využiť to, čo nám príroda sama ponúka. Nie je to nádhera vychutnať si čerstvo odtrhnutú sladučkú paradajku, šťavnatú uhorku či inú zeleninu, ktorú sme si sami vypestovali? Nielen, že sa im chuťou nemôže vyrovnáť tá rýchlená zo supermarketov, ale v tej našej nie sú žiadne pesticídy či rakovinotvorné umelé hnojivá. Veď rastliny si navzájom dokážu prirodzene pomáhať bez spomínaných chemických prostriedkov. Stačí pozorovať prírodu. Zmiešané kultúry si navzájom prosievajú, podporujú sa v raste, odpudzujú si škodcov: napríklad cibuľa si rozumie s mrkvou, rajčiny s bazalkou, kôpor s uhorkami, vhodné sú kombinácie byliniek do záhonov, nechtík, harmanček, kapucínka... Taký majorán odpudí mravce, cesnak nevoní myšiam a pôsobí dezinfekčne, pažítka chráni porasty pred múčnatkou a plesňami. Vynikajúce sú aj rastlinné výluhy z cibule a prasličky (proti hubovým chorobám), žihľavy a rebarbory (proti voškám), z chrenu, listov rajčín alebo z mrkvej vňate (proti škodcom na cibuli a póre). Výluh z paliny patrí k najsilnejším ochranným prostriedkom, pretože spoľahlivo ničí vošky, húsenice a odháňa mravce: 300 gramov čerstvej paliny a 10 litrov vody, ktorú necháte zovrieť a bylinku povaríte. Odvarom vystriekajte rastliny aj ich okolie. Čoraz viac ľudí prestalo používať chemické prípravky pri pestovaní, z čoho mám veľkú radosť.

Veď každý z nás môže meniť Svet práve tam, kde sa sám nachádza, a to aj lepším vzťahom ku sebe a miestu, kde žije, to znamená teraz a tu. Veď kedy inokedy a kde inde?

MEMORIÁL EVALDA KANTORÁKA

Zúčastnené mužstvá:
Poltár, Buzitka, Podrečany a CŠK

24. júna 2017/domáce ihrisko

Nasledujúce číslo **Cinobanského občasníka**
vyjde na prelome mesiacov **júl a augusta 2017**.
Informácia pre dopisovateľov: Uzavierka čísla XIII/4 je do **17. júla**.

www.cinobana.sk